

حکم طلا

نویسنده: سید ناصر هاشمی

تصویرگر: حسین آسینود

صفحه آرا و طراح جلد: محی‌الدین میرزایی

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت: اول، ۱۴۰۲

ناشر: نشر جمال

مدیر فنی چاپ: محمد علی فرجادی

چاپ: خاتم الانبیاء

صحافی: همت

سرشناسه: هاشمی، سیدناصر، ۱۳۵۸ -

عنوان و نام پدیدآور: حکم طلا نویسنده سیدناصر هاشمی؛ تصویرگر حسین آسینود.

مشخصات نشر: قم: نشر جمال، ۱۴۰۲. مشخصات ظاهری: ۱۲۸ ص: (مصور/رنگی). شابک: ۰-۹۳۱-۲۰۲-۹۶۴-۹۷۸

یادداشت: عنوان دیگر: حکم طلا روایتی نو از قضاوت‌های امام علی علیه السلام. موضوع: داستان‌های کوتاه فارسی -- قرن ۲۱

Short stories, Persian -- 20th century. موضوع: علی بن ابی طالب علیه السلام، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- قضاوت‌ها -- داستان

موضوع: Ali ibn Abi-talib, Imam I, ۶۰۰-۶۶۱. Judgments Fiction موضوع: داستان‌های نوجوانان فارسی -- قرن ۱۴. Young

adult fiction, Persian -- 20th century. شناسه افزوده: آسینود، حسین، ۱۳۵۹. تصویرگر

رده بندی کنگوه: PIR۸۹۹۹

رده بندی دیویی: ۸۳/۶۲ [ح] [ج]

شماره کتابشناسی ملی: ۹۲۲۲۸۲۴

مقدمه

بازگویی قضاوت‌ها و داوری‌های امام علی (ع) برای نسل نو، بی‌شک با ادبیاتی تازه و کتاب‌آرایی زیبا، اثر سخنان و نمایش سبک زندگی علوی را عمیق‌تر می‌کند. بازآفرین، برای زیباسازی بیشتر داستان‌ها، ناچار است از قدرت و هنر تخیل خود بهره ببرد.

نکته مهم این است که مرزها شدن در تخیل، هنگام نوشتن از سبک زندگی معصومین (ع) یا بیان گفتار آنان، تا کجاست؟ رعایت میزان بهره‌جستن از تخیل و دور شدن از واقعیت در بازآفرینی داستان‌های معصومین (ع) کار بسیار دشواری است. هر چند به کارگیری تخیل، برای جذاب‌سازی داستان‌ها در ادبیات مرسوم، امری طبیعی و لازم و شیرین است؛ اما مهارت اصلی جمشود و سرکش تخیل در بازنویسی متن‌های تاریخی و نسبت دادن سخنی خاص یا رفتاری ویژه به امام معصوم، بسیار سخت، جان‌گناه و سرنوشت‌ساز است. بهره‌جویی از هنر تخیل، یا اثری شایسته تقدیر و تجلیل ارائه می‌دهد یا با زیاده‌روی و عبور از مرزهای واقعیت اثری غیرواقعی تولید می‌کنند.

نویسنده هیچ‌گاه حق ندارد برای جذاب‌سازی یک ماجرا، آن قدر غرق تخیل شود که به جای آفریدن یک اثر هنری، جعل تاریخ نماید و با نسبت دادن رفتاری نکرده یا سکوتی بی‌مدرک یا کلامی ناگفته سبک زندگی نزیسته‌ای به امام (ع) تحمیل کنیم. با این حال گاه برخی نویسندگان، تاریخ را تنها از دریچه باریک ادبیات می‌نگرند و همانگونه که با افزودن یا کاستن از داستان‌های کلیدی و دمنه به بازآفرینی این افسانه‌ها می‌پردازند با همان روش می‌خواهند داستان‌های قرآنی را از نو بیافرینند و یا رفتار و سخنی به معصومین (ع) نسبت داده و اثر ادبی جدیدی خلق کنند. مثلاً در داستان لاکپشت و خرگوش ما مجازیم تا با افزودن فصلی نو، یک اثر ادبی جدید خلق کنیم، اما هرگز اجازه نداریم این قدرت هنری را جهت افزودن به تاریخ معصومین (ع) بهره ببریم و با افزودن به زندگانی آنان یا کاستن از حقایق زندگی‌شان، تاریخی تازه بسازیم. شما یک اثر ادبی جدید خلق نکرده‌اید؛ بلکه با این شیوه یک امام جدید آفریده‌اید. این عمل، خیانت به تاریخ

است. تاریخ اهل بیت علیهم السلام جولانگاه ادیب نیست که بسان افسانه‌ها به آسانی از آن بکاهد یا هر چه تمایل داشت به آن بیفزاید. جالب آنکه برخی هنگام خلق آثاری از این دست - که معصوم را محکوم به رفتار یا گفتارهایی می‌کنند - انتظار تشویق و تقدیر و جایزه هم دارند و گویا با این نوآوری خود، سبک ادبی جدیدی به ادبیات فارسی افزوده و شایسته قدردانی هستند.

متأسفانه برخی از بزرگان ادبیات، گاه به جای راهنمایی جوانان به درست نوشتن و آشکار کردن هنرهای ادبی خود، جوانان را به تخیل‌های ناروا و دست‌کاری تاریخ و بدعت‌گذاری در زندگانی اهل بیت علیهم السلام تشویق کرده، و آنان نیز به اعتماد بر سابقه ادبی آن استاد بزرگ، چنین تخیل‌هایی را نه تنها روا دانسته؛ بلکه خویشترن را شایسته تقدیر و تجلیل هم می‌بینند.

با توجه به آنچه گذشت، در این اثر تلاش شده به بهانه تخیل مثبت، نه به تاریخ افزوده گردد و نه از آن کاسته شود. در بازنویسی ماجراهای بیان شده در این نوشتار، گاه دو یا چند داستان با هم تلفیق شده‌اند. مثلاً ماجراهایی که میان قنبر و امام علی علیه السلام در این کتاب آورده شده، همگی مستند به روایات هستند؛ ولی چه بسا این ماجراها هم‌زمان اتفاق نیفتاده باشد و نویسنده برای همراهی قنبر با امام علی علیه السلام آن دو را هم‌زمان انگاشته باشد.

نشر جمال تلاش می‌کند در بازنگاری قصه‌های ریشه‌دار تاریخی، ادبیاتی سست و بی‌محتوا یا غیرواقعی ارائه ندهد. امیدواریم با نگاه سازنده خود ما را در توسعه چنین نگاهی یاری دهید.